

NOCTUA

SIVE

NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Elektronikus és virtuális könyvtár

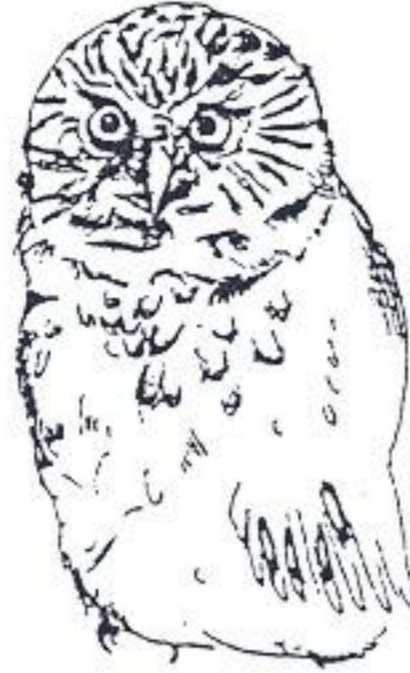
Az elektronikus és virtuális (kapcsolatokat kínáló) könyvtár helyet követel magának a mindennapi ember életében, és új, kikerülhetetlen feladatok, sőt, konkurenciaharc elé állítja a könyvtárakat. Fontos tisztázni, hogy mi a szerepe ebben a világban e krónikus forráshiánnyal küszködő intézményeknek.

A lehetséges válaszok közül két olyan momentumot emelnék ki, amely az Internet sajátosságait figyelembe véve könyvtári funkciónak tűnik.

Az első, hogy a tradíciókkal összhangban a könyvtárnak a teljes szöveges elektronikus dokumentumok elérésére kell fektetnie a hangsúlyt, és nem elképzelhetetlen, hogy ilyeneket maga is elhelyezzen a világhálón.

A második, hogy a szellemi termékek osztályozásában, rendszerezésében, visszakereshetővé tételében meglévő szakmai felkészültségére támaszkodva vállalkoznia kell a szakterület elektronikus forrásainak rendszerezésére és erőfeszítéseket kell tennie arra, hogy ezeket az ismert keresőgépeknél hatékonyabban – akár katalógusába építve – tegye kereshetővé.

Az Internet bővelkedik különböző szempontú gyűjteményekben. Egyre másra készülnek listák az ingyen hozzáférhető folyóiratokról, nagy szolgáltatók komplex csomagokat állítanak össze előfizetési díj ellenében, és

az állatorvos-tudománynak is van néhány jelentős „virtuális könyvtára”.

Az Állatorvos-tudományi Könyvtárnak két hosszútávú (?) feladata van. A használói számára megfelelő elektronikus dokumentumokat tegye ugyanolyan könnyen visszakereshetővé és elérhetővé, mint a saját birtokában lévő egyéb műveket. A hazai állatorvosi honlapokat a nemzeti szakbibliográfia részeként tárja fel olyan teljességgel, amely e dinamikusan és állandóan változó közegben elképzelhető. E feladatoknak természetesen csak az előállítókkal együttműködve tehet eleget.(O. É.)

**Köszöntjük a Magyar
Állatorvosi Kamara
új vezetőségét.**

**Munkájukhoz jó
egészséget, sok sikert
kívánunk, és reméljük,
hogy szolgáltatásainkkal
hozzájárulhatunk céljaik
megvalósításához!**

Az Állatorvos-tudományi Könyvtár nyári nyitvatartása

2000. július 3-28.

hétfő – csütörtök 8³⁰-16⁰⁰
péntek 9⁰⁰-13⁰⁰

2000. július 31 – augusztus 18.
Zárva

2000. augusztus 21. –
szeptember 1.

hétfő – csütörtök 8³⁰-16⁰⁰
péntek 9⁰⁰-13⁰⁰

2000. szeptember 4-től

hétfő – szerda 8³⁰-18⁰⁰
csütörtök 8³⁰-20⁰⁰
péntek 9⁰⁰-17⁰⁰

„Virtotéka” ötletek

Az Internet előtt ülve az embert egyre inkább hatalmába keríti az az érzés, hogy *minden rajta van a világhálón, csak meg kellene találni*. Az alábbi tippek ebben próbálnak segíteni.

Az állatorvosi szakterület legnagyobb nemzetközi gyűjteménye a WWW Virtual Library – Veterinary Medicine <<http://netvet.wustl.edu/vetmed.htm>>, amely 19 kategóriában több száz honlapot ajánl. A hazai forrásokhoz a VET.INFO.HU, állatorvosi információs oldalak <<http://vet.info.hu/>> a legjobb kalauz.

Érdeemes megnézni egy új típusú, és valószínűleg új tendenciát jelző szakterületi szolgáltatás-csomagot, amelyet egé-

szében intézményi előfizetőknek, de részben ingyenesen ad a komoly nemzetközi tekintélyű adatbázis-előállító és kiadó cég, a CAB International a táplálkozás- és takarmányozás-tudomány terén: <<http://www.nutritiongate.com/>>.

Sokak vágyát teljesítik a teljes szöveget térítés nélkül kínáló folyóiratok számbavételére irányuló törekvések (Free Medical Journals.com <<http://www.free-medicaljournals.com/>>, High Wire Press, Free Online Full-text Articles <<http://www.highwire.org/lists/freeart.dtl>>, PubMed Central <<http://pubmedcentral.nih.gov/>>). Sajnos az állatorvosi folyóiratok többsége – egyelőre – nem az ingyen letölthetőek közé tartozik.

Az állatorvosi könyvtárak, fakultások, tanszékek honlapjai, amelyeknek szinte teljes gyűjteményét tartalmazza a NetVet <<http://netvet.wustl.edu/vschool.htm>> rengeteg szöveget, tananyagot, disszertációt, kutatási jelentést stb. tartalmazhatnak. Német példákkal élve: a hannoveri állatorvosi főiskola könyvtárának honlapján <<http://www.tiho-hannover.de/service/bib/index.htm>> elektronikus disszertációkat és valódi, tematikusan rendezett virtuális könyvtárat találunk. Most kezdte építeni a berlini Freie Universität állatorvosi tananyag, média és disszertáció gyűjteményét <<http://vetmedia.vetmed.fu-berlin.de/vetmedia/vetmedia.htm>>.

Elektronikus és virtuális könyvtárat építenek a nagy hazai könyvtárak is, például az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár <<http://www.omikk.hu/omikk/virkonyv/virtlib.htm>>, az Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Múzeum <<http://www.omgk.hu>>. Már több, mint 3200 dokumentumot tartalmaz a Magyar Elektronikus

Könyvtár <<http://www.mek.iif.hu/>> is.

Végül, ha elakadunk, segítségért fordulhatunk a „virtuális könyvtárosokhoz”, például a Magyar Könyvtárosok Egyesülete és az Országos Széchényi Könyvtár internetes tájékoztató szolgálatához <<http://www.mek.iif.hu/MIT-HOL/>>.

Keresési ötletek

A keresőrendszereknek két nagyobb típusa van: a keresést tematikus rendben lehetővé tevő internetkatalógusok (pl. HuDir) valamint a szabad szövegszavas keresés elvén alapuló indexelő rendszerek. Ezek használatához szeretnénk segítséget nyújtani, hogy a keresés határfoka nagyobb lehessen.

Az indexelő szolgáltatásoknál egy ablakba írhatjuk a keresőkifejezést.

Fontos tudni, hogy adott rendszer az egymás után írt kifejezések között milyen logikai kapcsolatot létesít automatikusan. A Heurékánál pl. AND; az AltaVizslánál pedig OR kapcsolat az alapértelmezés.

Nem árt, ha tudjuk, hogy az ékezetes karaktereket hogyan használhatjuk. Általában elmondhatjuk, hogy az ékezet nélküli írásmód mind az ékezetes, mind az ékezet nélküli formákat kiadja (korom beírásakor a köröm is találat), míg ha a keresőkifejezésben ékezet szerepel, csak az ékezetes szavakat veszi találatnak a rendszer.

Az összes ismert rendszerre igaz, hogy ha egy szó toldalékos alakjait is (magyar szövegek esetében ennek kitüntetett jelentősége van) le szeretnénk kérdezni, akkor a szótő vagy a szó ismert része után írt * karakterrel csonkolhatunk.

Teljes szövegeket nagyobb eséllyel találunk meg, hogyha magából a szövegből tudunk szavakat, mondatokat idézni. Ellenkező esetben sokszor csak címléírás vagy valamilyen hivatkozás lesz a keresés eredménye.

Egyes esetekben nem ugyanazt az eredményt kapjuk a kis- és nagybetűs írásmód használatakor. Az AltaVizslánál ha nagybetűt is használunk, akkor csak a teljesen azonos formákat adja ki találatnak, ha kisbetűs írásmóddal keresünk, minden alakváltozatot megkapunk.

Célszerű a logikai (AND, OR, NOT) és a közelségi (NEAR) operátorok használatával szűkíteni, illetve bővíteni a keresés körét.

A legtöbb keresőrendszernek mód van egyéb szempontok figyelembevételére is: pl. adott nyelven; adott ország lapjain, adott domain-en, csak a napi frissítésű oldalakon található információk stb. keresése.

Érdemes mindig elolvasni a keresőrendszer súgóját. Általános tanácsok a következő oldalon találhatóak a Keresősuliban: <<http://www.grafikon.hu/keresosuli/>>.

Jó linkgyűjteményt találhatunk a keresőkről a következő címen: <<http://www.mek.iif.hu/porta/virtual/indexek/>>

Magyar keresőrendszerek címei:

- AltaVizsla: <<http://www.origo.hu/>>
- AltaVizsla részletes keresés: <<http://altavizsla.matavnet.hu/pages/advanced.html>>
- Heuréka: <<http://www.heureka.hu/>>
- HuDir: <<http://www.hudir.hu/>>
- Google: <<http://www.google.hu>>
- Grafikon: <<http://www.grafikon.hu/grafikon/kereso/keresokmagy.html>>

Praxis-szervezés

Válogatott bibliográfia

- ÁLLATORVOSI PRAXIS. 1999. 1. Különszám. Ebben:
 GARNER, S. D.: Normák felállítása a siker érdekében. 6-8. Munkatársaink sikerorientált képzése. 9-12. A praxis munkafolyamatának sikerorientált tervezése. 13-14.
 BÁNFI A. – JUHÁSZ Cs.: A tulajdonos véleményformálása praxisunkról. 15.
 SEBESTYÉN Zs.: Betegküldés = bevételcsökkenés, vagy éppen ellenkezőleg? 16.
 RENGEI A. – SZALAY J. - PERÉNYI L.: Állatorvosi praxis szervezése egy vidéki nagyvárosban. 17.
 GRÁF Z.: Praxisom története. 18.
- BECKER, M.: Changing the way we practice: how to thrive and not just survive in veterinary medicine. = Sem. Vet. Med. Surg. Small Anim.. 1996. 11. 1. 12-22.
- BOWER, J.: Budgets – a valuable tool in practice. = In Practice. 1995. 17. 4. 196-198.
- BRADLEY, C. R. – BRADLEY, C. H.: Cash - the lifeblood of veterinary practice. = JAVMA. 1996. 209. 6. 1084-1085.
- CATANZARO, T. E.: Veterinary practice internal controls. = Sem. Vet. Med. Surg. Small Anim.. 1996. 11. 1. 44-50.
- COHEN, S. P.: The mystery at the top of the leash: reading clients at bad times. = Can. Vet. J. 1992. 33. 8. 522-525.
- CORMACK, D.: Development of a management information system for small animal practitioners. = In Practice. 1999. 21. 2. 97-100.
- CORMACK, D.: Organisation aspects of practice management. = In Practice. 1995. 17. 7. 338-341.
- CORMACK, D.: Trends in small animal practice 1. Management issues. = In Practice. 1999. 21. 8. 457-459, 461-462.
- FAHRENKRUG, P.: Praxismenedzsment. Anyag- és gyógyszerrendelés, raktározás. Tippek és módszerek a költségtakarékos készletezéshez. = MÁL. 1996. 51. 11. 659-660.
- FARBER, P. L.: Introduction to practice management software. = Can. Vet. J. 1989. 30. 11. 905-910.
- FEYERHERM, A. – PALAZZOLO, C.: Managing for the future. = JAVMA. 1996. 208. 5. 678-681.
- FROEHLICH, R. E.: Debt management [in veterinary practice]. = JAVMA 1996. 209. 2. 218-220.
- GARCIA, E.: Employee compensation. = Sem. Vet. Med. Surg. Small Anim. 1996. 11. 1. 41-43.
- GREBER, N.: Untersuchungen über den Einsatz der EDV in österreichischen Tierarztpraxen. = WTM. 1991. 78. 8. 248-250.
- HANNAH, H. W.: Some employment issues affecting veterinarians – hiring at will. = JAVMA. 1996. 208. 9. 1394-1395.
- HUMBLE, J. A.: The art of employee involvement and participatory management for food animal veterinarians. = JAVMA. 1997. 211. 2. 158-160.
- JACK, D. C.: Public versus profession? Corporate and non-veterinary ownership of the veterinary practice. = Can. Vet. J. 1994. 35. 8. 485-490.
- JEVRING, C.: Management considerations for the specialist practice. = In Practice. 1999. 21. 4. 206-208.
- KINNAMON, K. E. – LOIZEAUX, P. S.: Total quality management in veterinary medicine – a blinding flash of the obvious. = JAVMA. 1996. 208. 11. 1794-1797.
- KIRÁLY P.: A sikeres kisállatpraxis. = Kisállatpraxis. 2000. 1. 1. 20-21.
- KOMAR, E. et al.: Program rejestracji komputerowej pacjentow - 'WET'. = Medycyna Weterynaryjna. 1992. 48. 3. 107-108.
- MATTHEW, B.: Enhancing practice management with management software systems. = Can. Vet. J. 1996. 37. 10. 627-630.
- MATTHEW, B.: Ten key principles of veterinary management. = Can. Vet. J. 1995. 36. 1. 51-54.
- MILE S.: Praxis-tippe - praktikus ötletek. = ÁKH. 1993. 4. 2. 32.
- MOHAI I.: Praxisérték adásvétele. = ÁKH. 2000. 11. 1. 27.; 30.
- MULLER, D.: Praxismenedzsment. Kinnlevőségek - a folytonos bosszankodás okai. = MÁL. 1996. 51. 11. 661.
- NAGY B.: Az állatorvosi tevékenység kockázata. = ÁKH. 1998. 9. 4. 27.
- OPENSHAW, N.: Conducting a veterinary practice through a limited company. 1. Legal considerations. = In Practice. 1998. 20. 9. 515-518.
- PALAZZOLO, C.: The human side of computer technology. = JAVMA. 1996. 208. 9. 1390-1393.
- PALAZZOLO, C. – FEYERHERM, A.: The dynamics of change. = JAVMA. 1996. 208. 7. 1030-1033.
- RIEGGER, M. H.: Managing for high performance results. = Sem. Vet. Med. Surg. Small Anim.. 1996. 11. 1. 30-36.
- SCOGGINS, R. D.: Practice management. = Equine Practice. 1991. 13. 1. 6-7.
- SIMMONS, J. L.: Veterinary practice management: building profit and value. St. Louis : Mosby-Year Book, Inc., 1997. xiv + 237 pp.
- SOLTI L. – VÖRÖS K.: The veterinary profession in Hungary. = Waltham International Focus. 1993. 3. 2. 20-21.
- STEIDL, T.: Organisation von Arbeitsabläufen in der tierärztlichen Praxis. = Praktische Tierarzt. 1996. 77. 11. 1027...1040.
- STEIDL, T.: Praxismenedzsment. Munkafolyamatok – célok és prioritások, az elérhetőség kérdése. = MÁL 1996. 51. 11. 657-658.
- STEWART, D. – STANDRIDGE, C. R.: The application of simulation to veterinary practice management. = JAVMA. 1996. 208. 6. 850-855.
- STEWART, D. – STANDRIDGE, C. R.: Demonstrations of the use of simulation in veterinary practice management. = JAVMA. 1996. 208. 6. 856-858.
- STRAW, B.: Improving client compliance in food-animal practice. = Vet. Med. 1992. 87. 4. 368, 370-375.
- SWAN, P.: Conducting a veterinary practice through a limited company. 2. Taxation considerations. = In Practice. 1998. 20. 10. 592...596.
- WOOD, F.: What veterinary practice managers can learn from other health care professions. = Sem. Vet. Med. Surg. Small Anim. 1996. 11. 1. 8-11.

A fenti cikkekről könyvtárunktól másolat kérhető.
(O. É.)

Takarmányozási információ- források a világhálón *

Az ingyenes szolgáltatások rövidítései: TOC = tartalomjegyzék, eTOC = tartalomjegyzék küldés e-mailben, kiv. = kivonat, szöv. = teljes szöveg, hiv. = hivatkozások

Online szolgáltatás-csomag

Nutritiongate.com (ingyenes hozzáférés: hasznos Internet-kapcsolatok, konferencia naptár, munkalehetőségek, tájékoztatói források, egy ún. közösség elérése (pl. Comparative Nutrition), könyvek, konferencia anyagok tartalomjegyzéke stb.)

<<http://www.nutritiongate.com/content/html/about>>

Folyóiratok

American Journal of Clinical Nutrition (TOC, eTOC, kiv.)

<<http://www.ajcn.org/>>

Annual Review of Nutrition (TOC, kiv.)

<<http://arjournals.annualreviews.org/biomedicalhome.dtl>>

Archives of Animal Nutrition

<<http://www.gbhap.com/journals/609/609-top.htm>>

British Journal of Nutrition (TOC, kiv., 1999 előtt szöv.)

<<http://nutrition.cabweb.org/bjn/aims.htm>>

Clinical Nutrition (TOC, eTOC, kiv.)

<<http://www.harcourt-international.com/journals/clnu/default.cfm>>

European Journal of Clinical Nutrition (TOC, eTOC, kiv.)

<<http://www.stockton-press.co.uk/ejcn/>>

European Journal of Nutrition (TOC, eTOC)

<<http://link.springer.de/link/service/journals/00394/index.htm>>

International Journal of Food Sciences and Nutrition (TOC, eTOC, kiv.)

<<http://www.journals.tandf.co.uk/>>

Journal of Animal Physiology and Nutrition (TOC)

<<http://www.vetsite.net/~cgilib/vetjnl.asp?journal=xjapn&page=aims>>

Journal of Nutrition (TOC, eTOC, kiv.)

<<http://www.nutrition.org/current.shtml>>

Nutrition. The international journal of applied and basic nutritional sciences (TOC, kiv.)

<<http://web.upstate.edu/nutrition/mission.htm>>

Nutrition Research (TOC, eTOC)

<<http://www.elsevier.nl/inca/publications/store/5/2/5/4/8/3/>>

Szervezetek (hivatalos, szakmai és társadalmi)

American Society for Nutritional Sciences

<<http://www.faseb.org/asns>>

Danish Veterinary and Food Administration

<<http://www.vfd.dk/>>

Deutsche Gesellschaft für Ernährung

<<http://www.dge.de/>>

European Society of Veterinary Comparative Nutrition (ESVCN), Proceedings ESVCN

<<http://www.vet.uu.nl/esvim/ProceedESVCN.htm>>

European Union, Health and Consumer Protection, Scientific Committee on Animal Nutrition

<http://www.europa.eu.int/comm/dg24/health/sc/scan/agenda_en.html>

FAO

<<http://www.fao.org>>

Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten/German Federal Ministry of Nutrition, Agriculture and Forestry

<<http://www.bml.de>>

International Union of Nutritional Sciences (IUNS)

<<http://www.monash.edu.au/IUNS>>

USDA Nutrient Data Laboratory

<<http://www.nal.usda.gov/fnic/foodcomp>>

US Food and Drug Administration

<<http://www.fda.gov>>

Ízelítő oktatási intézmények és kereskedelmi cégek informatív honlapjaiból

Purdue University (szöv.)

<<http://ag.ansc.purdue.edu/poultry/pubs3.htm#Nutrition>>

SOFIVO

<<http://www.sofivo.com/vgb/sofivo/page.htm>>

PECK 2000 (Poultry Exchange Computer Konnexion) (szöv. is)

<<http://www.peck.co.nz/nutrition.htm>>

Salt Institute (szöv.)

<<http://www.saltinstitute.org/25.html>>

* A válogatáshoz, amely a Takarmányozástani Tudományos Napok 2000-re készült, felhasználtuk az alábbi cikket: Mikkelsen, B. E.: The Internet as a tool in nutrition research. = Scandinavian Journal of Nutrition/ Naringsforskning. 1997. 41. 3. 130-134.

A Noctua terjesztéséért, és ezen keresztül könyvtári szolgáltatásaink népszerűsítéséért
köszönetet mondunk a Magyar Állatorvosi Kamarának.

NOCTUA SIVE NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Kiadja: Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Könyvtár

Felelős kiadó: Cserey Lászlóné dr. e-mail: mcserey@univet.hu

Felelős szerkesztő: Orbán Éva e-mail: eorban@univet.hu

Szerkesztők: Haralyi Krisztina, Varga Zsolt

Cím: 1078 Budapest, István u. 2.

Tel.: (06-1) 478-4226 (Titkárság), 478-4228 (Olvasószolgálat)

Fax: (06-1) 478-4227

Honlap: <<http://aromo.aszi.sztaki.hu/univet/>>

